

Brudevielses = Tale

til

Brudgommen

Johannes Fougstad

og

Bruden

Charlotta Eleonora Tidemand

Arentz,

holden

i Hongs Kirke i offentlig Kirke-Forsamling
9de Søndag efter Trinitatis den 5te Augustii

1798

af

Brudens Fader

M. S. Arentz.

Til Læseren!

Troe ikke at finde denne Tale meget Tryk værdig. Jeg selv troer det Modsatte; men troe: at min eeneste Bevæggrund til at giøre den offentlig ved Trykken, er just den samme, der bestemte mig til at holde den, ikke indendens fire Vegge i en Stue, Forsamling, deels for derved at aflægge et offentlig Vidnesbyrd om min fulde Tilfredshed med min Datters Valg, hvilken Tilfredshed jeg endnu hører af nogle at drages i Tvivl; deels ogsaa for at standse Møgles ubillige og ukiørlige Domme, ja vel ogsaa fornærmelig Snak og Tale, som enten Ukyndighed i Sagen, eller Laabelighed og Fordomme, eller den sorte Ondskab har fremavlet, og yttret snart om den Gene, snart om den Anden i denne Begivenhed.

Jeg troede mig pligtig at aflægge et saadant offentlig Vidnesbyrd, for at lade Begges prøvede utvetydige Dyd og christelige rettskafne Tænke- og Handlemaade i saa vigtig en Sag vederfares Ret. Dette og intet andet søger jeg ved at overgive denne eensfoldige Tale til Trykken; maatte den desuden for Læserne, ligesom for Tilhørerne, ikke blive uden al Opbyggelse, og foranledige en eller anden fornøftig og christelig Tanke, baade hos Forældre og giftefærdige Børn, naar Egteskabs Valg skal giøres, vinder jeg alt hvad jeg herved kan ønske mig!

Ved Talens Holdelse havde jeg den Ære og Glæde at see Stiftets første og største høiærværdige Taler nærværende, vil nu Lærerne, ligesom Sam og mine andre venskabelige Tilhørere, bedømme med mild Lemfældighed, og oversee dens Mangler, erkender jeg det baade af Sam og af dem, som en overbærende Skaanfæl med en skrøbelig Olding blandt Almue-Lærere. Jeg vil i al Fald ved enhver Slags Bedømmelse være roelig, naar jeg kun kan haabe, at HierteKienderen vil bedømme denne og al min Embeds Gierning med Velbehag og Naade:

At min Gierning prises maade,
Naar jeg skal for Dommen staae,
Ære eller Skam at faae faae!

Forfatteren.

B o n .

GUD være Eder naadig og velsigne Eder! Han lade sit Ansigt lyse over Eder, at I maae kiende hans Veie paa Jorden! Han give Eder Lys og Lyst og Styrke til saaledes at vandre hans Veie, at ogsaa Eders Veie maae blive Fredens og Lyksaligheds Veie! Amen.

Effelige Brudepar! Jeg seer at I fremtræder i Dag for HERRENS Ansigt med meget rørte Hierte, og mit eget Hierte er ligeledes i saa høy Grad rørt ved Denne Forretning, at jeg befrygter mig neppe i Stand til at udfere den efter Ønske; Men GUD skee Tak! Bores Følelser paa begge Sider ere ikke bebreidende Mismods Følelser, men behagelige Andagts og Glædes Følelser. GUD skee Tak! Jeg kan, til Eders og min egen Veroelgelse, med Frimodighed i Dag offentlig vidne: At, er nogenstunde en Ægtepagt indgaaet med megen Betænkksomhed, med noiagtigste Overveielse, med inderlig vedholdende Ven og Paakaldelse om Førelse efter Guds eget Raad, og med sand Berne-Hengivenhed baade til den himmelske Faders og jordiske Foraldres Villie, da er just Eders Ægte-Foreening saaledes baade begyndt og besluttet. Aldrig har I tilladt blotte Lidenstaber at bestemme Eder, aldrig var Eders Valg noget Overuileltes Skridt og Virkning; men kold og klar og fordumsfrie Fornuft har bestyret Lidenstaben, og hundrede og atter hundrede Gange veiet og prøvet baade de fraraadende og tilraadende Grunde. Ja! med Overbeviisning veed jeg, at ei allene uskyldig menneskelig Tilbøielighed, ei allene reene indbyrdes Agtelse og Kierlighed, men virkelig ogsaa en oplyst Forstand, er gudelige Sind og kristelige

lige Niemeeder, som J ved denne Foreening haaber at opnaae, har bestemt Eders endelige Beslutning. Længe har J vel suklet og ønsket, kun med svagt Haab, om Ønskets Opfyldelse, at dette hellige Baaud maatte knyttes, men aldrig har J dog ønsket det knyttet anderledes, end ved Forsnyers egen bestyrende Haand af Gud og med Gud. Aldrig har J gjort noget vigtigt og end mindre dette allervigtigste Fremskridt paa Livets Bane, uden at bede af Hiertet med Asaph: *Herre!* du skal leede mig efter dit Raad, Ps. 73; Uden at bede med David: *Herre!* din Aand er god, lad ham føre mig paa ret Vej! Uden at bede, efter Jesu Exempel: *Fader!* skee ikke min, men din Villie! Overbevist er jeg, at J lige fra Begyndelsen af i denne Handel og indtil denne Stund har været sindede og bedet, just ligesom Moses var sindet og bad, da han saaledes talte til Gud:

Herre! dersom dit Ansigt ikke gaaer med os paa Veien, da lad os ikke drage op fra dette Sted!

Disse vor Textes Ord læse vi 2 Mos. 33 C. 15 V.

Moses stod endnu i Begyndelsen af sin Vandring med Folket igiennem Ørken vel nu færdig, efter Guds Befaling, at bryde op med Leiren, men dog meget tvivlsraadig om den beste, retteste Vej at vælge, og bekymret for at faae en troefast, paalidelig Beviiser og Ledsaager, læser vi, at han i det foregaaende 12te og 13de V. saaledes taler og beder: *Herre!* Du har befalet os at drage frem, men du har ikke ladet mig vide, hvem du vil sende med mig; Kiere *Herre!* har jeg nu fundet Naade hos dig, saa viis mig dog dine Veie! Derpaa svarede Gud ham i det 14de V: Mit Ansigt skal gaae med, og jeg vil skaffe dig Svile.

le. Og herpaa udbrod Moses igien med vor Textes Ord i det 15de V: Ja, HERRE! dersom dit Ansigt ikke gaaer med, da lad os ikke drage frem fra dette Sted! Han giver herved tilkiende deels en billig Frygtagtighed, at han ikke turde eller ville gaae nogen Wei, hvor beqvem og behagelig den end maatte synes ham, uden Guds Ansigtets Lys og Veiledelse; deels ogsaa en villig Frimodighed, at ville gaae enhver Wei, hvor vanskelig og mishagelig den end maatte synes ham, naar kun Guds Ansigt gif med ham paa Weien. Kort: han udtrykker i disse Ord sin Besslutning, at vilde ingensteds gaae uden GUD, allesteds gaae med GUD.

Talemaaden: Guds Ansigt, har i den hellige Skrift mange Betydninger. Her er ikke Tid at opregne og forklare dem alle; men vi kan ret troe, at Moses nok ønskede at have Guds Ansigt med sig paa Weien udi enhver Slags Betydning; for Ex: snart forstaaes ved Guds Ansigt hans allerhelligste Nærværelse: Hvor skal jeg, siger David Ps. 139, stne hen fra dit Ansigt, d: e: hvor du ikke er nærværende? Ligeledes siger GUD til Abraham i Mose V. 17: Vandre for mit Ansigt! d: e: Indret dit gandske Forhold, i Tænkemaade og Handlemaade, ligesom i min egen Nærværelse, og just ligesom du vil at jeg selv skal være Vidne dertil. Snart igien betegnes ved Guds Ansigt hans besynderlige Forsorg: De Oprigtige, de Fromme, siger David Ps. 140, skal boe for dit Ansigt, d: e: skal nyde din besynderlige vedvarende Forsorg og Baretøgt. Snart betyder Talemaaden ogsaa Guds forbarmende Naade og hulde Miskundhed: Forkast mig ikke, beder David, fra dit Ansigt! Ps. 51. Ligesom ogsaa GUD selv bruger det samme Udtryk hos Propheten: Jeg stulte vel mit An-

sigt for dig et Øneblis under Kesselsen, men jeg har
 forbarmet mig over dig med evig Miskundhed, Ef. 54.
 Det fenker vel ikke, at Moses jo ville have Guds Ansigt
 i alle disse Betændinger, neml: hans Nærværelse, hans
 Forsorg og Baretægt, hans blide Ens og Naade med
 sig paa al sin Veis; men foruden disse og flere deslige
 Betændinger har vel Talemaaden paa dette Sted end-
 nu en anden og meer besynderlig Betænding, nemlig
 Denne: at ved Guds Ansigt paa dette Sted vel ogsaa
 i Besynderlighed betegnes Guds egen evige eenbaarne
 Søn, den forjættede Messias, Forløseren selv, Han,
 som Paulus kalder Guds Herlighedens Glands og hans
 Bæfens rette Billede, Ebr. 1. Han, som Ef. 63
 kaldes Guds Ansigtens Engel, der frelsede dem, neml:
 just den samme Hærens Engel, der havde aabenbæ-
 ret sig for Moses i den brændende Tornebust, 2 Rose
 B. 2. Denne Hærens uskafte Engel var det Guds
 Ansigt, der skulle gaae med dem paa Veien og skaffe
 dem Hvile; Ligesom Paulus ogsaa skriver: at Klippen,
 som fulgte med dem, var Kristus, 1 Cor. 10. Be-
 qvemmelig betegnes ogsaa Kristus under Navn af
 Guds Ansigt; thi ligesom en Mand kiendes af sit An-
 sigt, kiendes ogsaa Gud allerbest og klarligst i og ved
 Christum; Kader! siger han Joh. 17, jeg har forkla-
 ret dig paa Jorden, jeg har aabenbaret dit Navn for
 dem, Du har givet mig i Verden. Viis os Fader-
 ren? sagde engang Philippus til Jesum, og fik det
 Svar: Hvo som haver seet mig, haver seet Faderen,
 Joh. 14. Dette Guds Ansigt fik Moses Løfte om at
 skulle gaae med ham paa Veien, og uden dettes Ens og
 Ledfagelse hverken turde eller ville han nogensteds
 gaae: Hærrer! dersom dit Ansigt ikke gaaer med,
 da lad os ikke drage op fra dette Sted! Alle san-

de Christne ere vel herudi ligefindede med Moses, og ligesom han ønsker og beslutter at gjøre alle sine Skridt, helst de vigtigste, som for Guds Ansigt, i hans Nær-
værelse, under hans Forsorg og Varetøgt, i hans Naade og Samfund: men dette troer de ikke at kunde skee og erholdes, uden just ved Christum, i Christi Troe og Efterfølgelse. Gam anseer de just som det Guds Ansigt, der skal skinne for dem med Lys og Fred. Hos som forskyder Christum, Christi Lære, Christi Aand, Christi Godspor, berøver sig selv Guds Ansigtets Lys, vandrer som i Blinde og i Mørket, finder ikke den sande Wiisdoms og Enkfaligheds Vej, men forfeiler Maalet.

Elskelige Brudepar! Jeg er overbevist om, at ogsaa I begge har baade begyndt og vil fortsætte Eders Egtekabs Vej og Bane just med samme Sind, samme Ønske og samme Beslutning, som Moses udtrykker i Terten: Herre! dersom ikke dit Ansigt gaacer med, da lad os ikke drage op fra dette Sted! Jeg vil derfor, i Anledning af disse Ord, til Eders Opbyggelse endnu gandske kort og eenfoldig forestille

Et christeligt Egtepars fælleds og faste Beslutning.

- I. Ingensteds at gaae uden Gud og Christo.
- II. Allesteds at gaae med Gud og Christo.

O Herre! før os selv i alle vore Dage,
Ei uden dig et Skridt paa denne Jord at tage
Skal vi os føre selv, forføres vi saa let,
Men fører du os, da er al vor Vandring ret!

I. Vi vide, andægtige Tilhørere! at denne nærværende Verden er kun som en Orken at reise igiennem, men ikke at boe udi, og selgelig vores gandske jordiske

Liv at ansee som en Vandring, og vi selv at ansee som
Vandringsmænd til et foresat Maal. Alle maae bekien-
de med David, 1 Krøn. 29: Vi ere Fremmede og Van-
dringsmænd for dit Ansigt, ligesom alle vore Fædre.

En fremmed Vandrende jeg er

Saa vel som mine Fædre;

Mit Borgerskab er ikke her,

Min Siel attraaer et bedre.

Men paa denne Reise treffer vi adskillige Veie,
snart saadanne, som fører fra Maalet, nemlig Ulyks-
lighed, og disse kaldes Afveie; snart igien saadanne,
som fører til Maalet, og disse ere altid rette Veie;
snart magelige og behagelige Veie, snart igien tunge
og trange, vanskelige og mishagelige Veie; snart fal-
der Veien igiennem frugtbare Dale og blomsterfulde
Enge, snart igien gaaer den over tørre Heder og steile
Bierge; dog kan begge disse Slags Veie, baade de
Rosesfulde og de Tornefulde, blive Ulyksaligheds Veie,
og befordre til det rette Maal, naar de kun vandres
rettelig med Wiisdom og Barlighed, og som for Guds
Ansigt. Men ikke sielden møder Vandringmanden
ogsaa saadanne Kors- og Kryds-Veie, af hvilke en
fører til høyre, den anden til venstre Side, og sætter
ham i megen Uvished og Tvivlraadighed, hvilken han
helst skal vælge, for at opnaae det tilsigtede Maal,
som for den christelige Vandringmand altid er at be-
fordre Guds Ære, at giøre Guds Willie, at fremme
sit eget og sine Medmenneskers sande Vel, og just her-
ved at gaae frem til Ulyksalighed. Men har enhver
christelig Vandringmand i Almindelighed, og det chri-
stelige Ægtepar i Besonderlighed, giort denne faste
Beslutning: Ingensteds, ingen Veie, at gaae uden
Gud og Christo, følger deraf: at de ikke et Øyeblik
betæn-

betænker sig paa at sſe og sſe alle ſaadanne Veie, ſom de troer eller i det ringeſte beſtrygter at være Synde-
 Veie. Diſſe maae være nok ſaa giengſe, almindelige
 og alfare, de maae synes nok ſaa blomſterfulde og til-
 løkkende, anſeer de dem dog altid for Afveie, der fører
 alt længere og længere bort fra Maalet. De chriſtelige
 Wandrere glemmer aldrig Syrach's Raad: Flye fra
 Synden, ſom fra en Slange! nærmer du dig til den,
 da bider den dig, Syr. 21. De glemmer aldrig Sa-
 lomons Regel: Naar Syndere lykſte dig, da gaa ikke?
 Ordſpr. 1. De vandrer aldrig i de Ugudeliges Raad,
 ſtaaer paa Synderes Bei, ſidder aldrig i Spotterens
 Sæde, Pf. 1; og allermindſt vil de indgaae Egtes-
 pagt med nogen Perſon, hvis Veie ere afvigende fra
 HErrens Veie; thi paa ſaadanne Veie lover de ſig al-
 drig Guds Anſigtets Lys og Ledſagelſe, og uden dette
 vil de ingenſteds vandre. De ſætter HErrens Ord til
 deres Lys, og vælger HErrens Aand til deres Ledſager
 paa alle deres Veie: HErre! derſom ikke dit An-
 ſigt o. ſ. v. Men, ſom jeg ſagde, ofte møder den chriſ-
 telige Wandringsmand paa Livets Bane paa ſin Reiſe
 giennem Orken ſaadanne Kryds-Beie, baade til en
 Side og til anden Side, ſaadanne Jøvelſes Veie,
 der synes ham baade fraraadende og tilraadende, og
 ſølgelig gjør ham gandske tvivlraadig i at vælge, hvad
 enten han ſkal tage den eene eller den anden Bei? hvad
 enten han ſkal vende ſig til høyre eller venſtre? hvad en-
 ten han ſkal ſætte Guden frem eller trække den tilbage?
 Dette er ofte Tilfældet for det chriſtelige Egttepar
 allerede i Beiens første Begyndelſe, før end Egttepag-
 ten endnu er indgaaet, ſluttet og ſtiftet; Men hvad
 gjør da den chriſtelige og kloge Wandrer under ſlige
 Omſtændigheder? Løber han uden Betænksomhed frem
 paa

paa denne eller hiin Wei? tager han den første ben bestemt? Nej! han forhaster og overiuler sig ikke; han standser og staaer stille paa Weien; han veier, prøver og undersøger alting paa det nøiagtigste; han lader ikke Engtemænd forvilde sig, lader ikke falsk Glands og Glimmer forblinde sig, lader ikke Sædvaner, Bedrægter, egne eller andres Fordomme bestemme sig; men da han vil være sin Beslutning troe: ingensteds at gaae uden Gud og Christo, henvender han sig først og fremst til Gud, og med inderlig vedholdende Bøn beder ligesom Moses: *Herre! har jeg fundet Naade for dine Øyne. da viis mig, Kierre! dine Veie!* dersom ikke dit Ansigt gaaer med, da lad os ikke drage op fra dette Sted!

Den forsigtige Vandringemand befrygter, at der maaskee kunde ligge skjulte Farer, blinde Grave, Fordærvelses Huuler i Weien; han befrygter at kunde maaskee træffe paa forvildende Irrgange, ja vel ogsaa falske Beviisere; han befrygter at kunde maaskee møde paa Weien brølende Løver, glubende Ulve, trædske Røve, listige Slangar, rasende Bildbasser, og andet deslige; han anseer sig ligesom omringet af Farer alle vegne: Jeg gaaer i Fare hvor jeg gaaer; men just derfor vil han ingensteds gaae, uden en troefast Ledsaager, og denne søger han, og denne finder han just i Gud selv og i Christo; Efter Guds Raad vil han føres, ved Christi Haand vil han ledes paa al sin Wei; han vil intet begynde, intet beslutte, intet foretage, intet Skridt gjøre, uden med Gud og som for Guds Ansigt. Han betroer sig ikke blot til sig selv, til egen Klogskab, til egen Forsigtighed, eget Sind, egen Drift og Tilbøielighed; han betroer sig ikke heller blot til andres Raad og Veiledelse; thi han veed, at *Herrens Tan-*
fer

Per ere ikke altid som vore Tanker, Herrens Veie ikke
 altid som vores Veie. Han mistroer paa nogen Maas-
 de og i nogen Grad baade sin egen og andres Førelse;
 men vil helst, ligesom et Barn, føres i Guds Ledes-
 haand og ved Guds Faderhaand. Om Veien syntes ham,
 efter egen Tilbøielighed og andres Formeening, nok saa
 behagelig og enskørdig, vil han dog ikke gaae den, u-
 den han tillige sporer Guds Vink og Anviisning. Det
 christelige Egtepar for Exempel, lader sig ikke noye
 med, at deres Egtebaand knyttes blot efter Guds taas-
 lende og tilladende Villie; (dette skeer med alle Egt-
 tetsker, hvor uchristelige og mishagelige de end ere)
 men de vil have det knyttet efter hans bydende Villie
 og ved hans egen styrende Haand. De ønsker saa gier-
 ne, at det kunde siges om deres Egteforeening, lige-
 som om det første Egtepar i Verden: Herren før-
 de Kvinden til Adam, 1 Mose B. 12. Saadan-
 ne begaaer ikke det alt for giengse hylsteron proteron at
 giøre det sidst, som skulle giøres først, og det først,
 som skulle være sidst, for Exempel: at raadføre sig først
 maaskee enten med Slægt eller Venner, eller med Grand
 og Tilstand, eller med Alder og Ansæelse; dernæst maa-
 skee med en hæftig og slygtig Eidskab, hvilken urette-
 lig antages, og kaldes for Hiertelaug og indbyrdes
 Kierlighed, og endelig aller sidst, naar alting er be-
 sluttet og gjort færdig, henvender de en løs Tanke,
 eller tankeløs Bøn til Gud, som omsider paa Bryl-
 lupsdagen maaskee faaer den kolde Kompliment, at der
 synges: I Jesu Navn skal al vor Gierning skee.
 Men! det christelige Egtepar lader altid det være
 først, som bør være først, og det sidst, som bør være
 sidst; Med Børne-Fortrolighed andrager de allerførst
 for Gud, førend for noget Menneske, deres Hiertes
 Anliga

Unliggendes; med Børne: Ydmngghed anraaber de om hans Raad og Veiledelse; med Børne: Hengivenhed underkaster de sin Villie hans Villie. Ligesaa inderlig de beder ham at fremme deres Bei, om den er ham behagelig, ligesaa ivrig beder de ogsaa, at han selv vil lægge Hindringer for dem i Veien, dersom den er ham mishagelig; kort: deres faste Beslutning er denne! **H**Erre! dersom ikke dit Ansigt gaaer med, da lad os ikke drage op fra dette Sted!

Naar nu det christelige Egtepar er saaledes findet, og bruger saadan Fremgangsmaade, kan man da et Dieblisk tvivle om, at jo deres Egtebaand er knyttet ved Forsynets egen Haand, og at deres Bei, den maae synes jevn eller ujevn, den maae være sædvanlig eller usædvanlig, almindelig eller besynderlig, den maae vorde læt eller tung, at den jo, siger jeg, er dem anvist og lagt af **H**Erren selv? Har Forsynets skjulte Haand med nogen jordisk Handling at bestille og bestyre, maae det vel fornemmelig være med Menneskernes Egteskaber, der kan have saa mange og vigtige Følger, ei allene for de enkelte Personer selv, men ogsaa for heele Familier, ja baade for de nærværende og kommende Slægter.

Men vil da de christelige Vandrere og det christelige Egtepar paa den eene Side ingensteds gaae uden **G**uld og **C**hristo, saa er det igien paa den anden Side, naar de faaer Forsynets Vink og Anvisning, ligeledes deres fælleds og faste Beslutning, frimodigen

II. At gaae allesteds med **G**uld og **C**hristo. At den Bei, som **G**uld i sit Ord eller ved sit Forsyn anviser dem, og paa hvilken de har **C**hristum til Forgjænger og Anfører, betræder de med Willighed og Frimodighed,

dighed, følgelig unddrager sig aldrig fra Guds Bud Ords Veie, aldrig fra Christi Fodspors Veie, og heller aldrig fra Forsynets adskillige Førelses Veie.

a) Det er saa langt fra, at de unddrager sig Guds Bud Ords Veie, at de meget meere, ligesom David, vil løbe dem med Glæde; de vender sine Fødder til hans Bidnesbyrd, og deres Lyft er til HErrrens Lov; de anseer Christi Nag at være gavnligt, hans Børde at være let, og erkiender med Apostelen, at hans Bud ikke ere svære, 1 Joh. 5. De anseer alle HErrrens Bud for idel Naades og Kierligheds Bud, til at afværge deres egen Glæde, og fremme deres eget Beste; derfor, naar han siger: kom! saa kommer de, gaa! saa gaaer de, gjør det! saa gjør de det. De finder ligesom Iesus selv deres Nad, deres Sieleglæde, og Mættelse i at gjøre sin himmelske Faders Willie, Joh. 4. Denne Veie, nemlig Guds Buds Ords Veie, erkiender de for den sande Wiisdoms Veie. HErrrens Frygt er Wiisdoms Begyndelse; denne Veie er den sande Dydens Veie; ikke blot at forstaae den naturlige Borgerdyd, men ogsaa den høiere, fuldkomnere christelige Dyd, der flyder just af at frygte og elske Gud over alle Ting; denne Veie anseer de for den sande Lykkeligheids Veie, paa hvilken HErrrens Ansigt altid vil gaae med dem og føre dem til Maalet.

b) Willige og frimodige vandrer de ogsaa Christi Fodspors Veie; de vil ikke i alt følge den store Højs Tænke- Handle- og Levemaade; de finder det ofte nødvendigt at gaae imod og ikke med Strømmen; de stræber at danne sig efter Christi Tænke- og Handlemaade; de vil ikke være lige skillede efter den daarlige Verden, men være lige findede efter Christi Sind; hans Lære og hans Wandel gjør de til Hoved-Regelens

for

for sin Wandel, overbeviste om, at saa mange som gaae frem efter denne Regel, over dem skal være Fred og Barmhiertighed, Gal. 6. Bliver end Christi Fodspors Veie ofte tunge og trange Veie, naar det gielder at gaae imod og ikke med Strømmen, naar det gielder at stride og kiempe, snart mod sig selv og egne Tilboieligheder, snart igien mod andres enten smigrende Tilskikkelser eller skrækkende Trudsler, snart mod almindelige Bedrægter og Mængdens mangehaande Fordomme; naar det gielder at underkaste sig Noales Haan og Latzer, Noales ubillige og ukierlige Domme, ja Noales virkelige Had og Fiendskab, vil de dog ikke vige tilbage, men med Moed og Mandighed gaae fremad paa den Bei, paa hvilken de kan love sig Guds Ansigtets Lys, og at have Christum til Anfører og Forgiaenger; de stræber, ligesom Lammet's Jomfru'er, Ab. 14, at følge Lammet hvor han gaar; han maae saa føre dem i det Høie eller Dybe, over Biergene eller Dalene, giennem Roser eller Torne! de følge Lammet hvor han gaar.

Hvor han, sit Fodspor lod,
Der sætter jeg min Fod;
Trods at den Deel mig ilde spaaer!
Jeg gaar med Jesu hvor jeg gaar.

Altsaa om hans Fodspor end anviser dem en Selvfornægtelses Bei, endnu følger de ham villigen og fri-modigen, endnu ere de sindede ligesom Moses, hellere, om det saa skal være, at lide ondt med Guds Folk, end at nyde Syndens timelige Fornøielse; hellere, om det saa skal være, at udvælge Haan og Spot med Christo, end Ægyptens glimrende Herligheder, Ebr. 11. De kan vel krumpe sig noget for den trange Bei, men de unddrager sig dog ikke fra den; deres faste Beslutning er denne:

Alting

Altid maae i Løbet gaae,
 Jesum vi ei slippe maae!

e) Men ei allene gaaer de fryg og standhaftig Guds Bud Ords Veie og Christi Fodspors Veie; men, som jeg sagde, med Gud og Christo gaaer de ogsaa villig og friemodig alle Forsynets Sorelles Veie, disse maae være jævne eller ujævne, lyse eller mørke, Rosefulde eller Tornefulde. Nogle forlader Gud og Christum just naar han fører dem paa en Rosefuld Veie, ligesom Israel; da Israel blev feed, slog han bag op, forglemte Gud og foragtede sin Saligheds Klippe, 5 Mose B. 32. Nogle forlader ham ogsaa paa den Tornefulde Veie, ligesom Demas: da Trængslerne nærmede sig, forlod han Christum, og fik Lust igien til den nærværende Verden, 2 Tim. 4. Men de christelige Wandrere undslaaer sig ikke for at følge og føres efter Guds Raad paa alle Slags Veie; disse maae være lætte eller tunge, slette eller knudrede, de maae synes giængse og sædvanlige, eller sieldne og underlige, de maae stige i det Høie, eller falde i det Lave, naar kun Guds Ansigt gaaer med dem paa Veien, bliver dog deres faste Beslutning altid denne:

Lad Gud mig føre op og ned,
 Hans Veie er viis og Misfandhed!

Den kloge og forsigtige Wandrer forestiller sig vel altid forud, ligesom Moses, mødende Vanskeligheder, trykkende Byrder, trættende Besværligheder paa Reisen; men er han kun forsikret om Christi Følgeskab, og sporer han kun Forsynets kiendelige Bink til at gaae frem paa den eller den Veie, følger han disse Bink, og opmuntrer sig selv til Friemodighed, ved at tænke:

Naar kun Jesus Formand er,

B

Dg

Og min Byrde med mig bær,
Vel er da min Rejsfærd!

Hans Hovedsag er kun, at han maae vandre for Guds Ansigt, og at Guds Ansigt maae vandre med ham! thi af dette, nemlig Guds Ansigt, lover det christelige Egtepar sig Eys og Styrke nok, Held og Lykke nok, Veiledelse og Betsignelse nok paa al Vens; men uden dette vil de intet Skridt gjøre paa nogen Vens; de bliver sin Beslutning troe: Ingensteds at gaae uden GUD, allesteds at gaae med GUD: *H*Erre! dersom ikke dit Ansigt gaaer med, da lad os ikke drage op fra dette Sted!

Nu, elskelige Brudepar! har just dette været Eders fælles og faste Beslutning lige fra denne Eders Veis allerførste Begyndelse; saa beder og formaner jeg Eder hiertelig i *H*Errens Navn, at blive denne samme Beslutning troe med Stadighed og Standhaftighed ogsaa i Veisens Fortsættelse og lige indtil Veisens Ende! Bedre Formaning og sødere Trøst, end just den, som heraf kan flyde, veed jeg ikke at give Eder. Skiult er det for mig, og skiult er det for Eder, hoad enten Veien skal blive Eder Rosesuld eller Tornesuld, eller formodentlig en Blanding af begge Døele? *H*Erren gjøre det, godt synes for hans Døne! Men efterdi jeg er overbevist om, at *H*Erren selv har anvist Eder Veien, og er den, som selv har ført Eder paa Veien, og selv med sit Ansigttes Eys vil følge Eder paa Veien, gjør jeg denne Forretning i Dag med Friemodighed og Glæde. Mindst formodede *J*, og mindst formodede jeg det, som sees paa denne Dag; thi *H*Errens Bøne ere usportlige; men med fuld Bished tør jeg sige om Eders Ekte-Foræning, ligesom fordi blef saat om *I*sachs med *R*ebecca: Denne *S*andel er af *H*Erren,
I Mose

I Mose B. 24. Tid og Sted tillader mig ikke her at angive de mange og meget indlysende Grunde jeg har for denne min Overbeviisning, en heller at anføre de mangehaande Omstændigheder, Forsynet har ladet sammenstøde, at bidrage til denne Eders Wgte-Foreening; en Foreening, der har givet mig uue Erfarenhed og Beviis paa den alt for lidet betænkte Sandhed, at Forsynets skjulte Haand bestemmer og bestyrer Tider og Leiligheder og Anledninger; ja! endog det, som vi ofte anseer for gandske smaae og ubetydelige blotte og bare Hændelser, hvilke saa kaldte smaae Hændelser, dog under Forsynets wiise og velgiørende Bestyrelse har ofte lange Rækker efter sig af de vigtigste Følger til den sildigste Fremtid.

Agtværdigste Brudgom! Du veed selv, hvor aldeles uventet baade for Dig og mig, at Forsynet allerede for meere end 20 Aar siden i din første Ungdom førde Dig til mit Huus og i min Tjeneste; neppe kiendte vi den Tid hverandre: ikke blev jeg søgt af dig, ikke heller blev Du søgt af mig; men en gandske ringe Hændelse gav mig den første Anledning at tilbyde dig Tjeneste hos mig. Sagen syntes os den Tid paa begge Sider temmelig ligegyldig; men ofte have vi begge siden erkendt og prisset Forsynets Haand, endog i den allerførste Forbindelse imellem os, som Huusbond og Tjener, hvilken Forbindelse, hvor ubetydelig den end maatte synes, dog har i mange Maader været baade Dig og mig saare vigtig og velgiørende, og kan nu ansees som den første og fierneste Anledning til den uventede meget vigtigere og nærmere Forbindelse, som skeer i Dag. Du kom, Du begyndte og fortsatte din Tjeneste, en allene med udmærket Troeskab og saadant Forhold, som bør findes hos enhver retskaffen christelig Tjener; Christelig

lig Underviisning og dine gudsfrygtige Forældres christe-
 lige Opdragelse havde allerede før den Tid, fra Børnes-
 Alarene af indpræntet dybt i dit Hierte Pauli gyldne Re-
 gel for Tienere: At ansee og bevise sig ogsaa i den Stand
 just som Guds og Christi Tienere, og at tiene meere som
 for HErren end som for Menneskene, Eph. 6. Men
 foruden disse gode Egenskaber, Dyd og Duellighed, er-
 farede jeg ogsaa snart umiskjendelige Prøver paa dit
 Hiertes Anhængselighed til mig, og oprigtig Deeltagel-
 se i mit Bæ og Bæl, ligesom et Barn til en Fader. Ikke
 mange Aar løb hen, førend Du, tilligemed at være min
 troe Tjener, fik ogsaa billig Krav paa at blive min sande
 fortroelige Ven i Ordets egentligste Forstand, og frem-
 deles har Du siden formedelt lys Forstand, god Døm-
 mekraft og redeligt Hierte, ikke sielden i adskillige Til-
 fælde været mig en troe Raadgiver. Jeg har agtet Dig
 værdig til en troe Tjeners og en troe Vens beste
 Belønning, længe førend den ringeste Tanke opkom en-
 ten i dit eller i mit Hierte om den Slags Belønning, som
 Du i Daag annammer fra HErrens egen Haand; men
 har da HErren selv tiltænkt og tilvendt Dig denne Be-
 lønning, hvorfor skulde den da ikke ogsaa med al Vil-
 lighed overgives Dig af min Haand? Har Du da i 20
 Aar hidindtil været mig en troe Tjener og en troe
 Ven, saa blive Du mig nu ogsaa herester som en elsket
 Søn! Dette har vel og fra temmelig lang Tid af været
 dit Hiertes skulste Ønske; men saa langt fra enten i U-
 råde at nytte Ønsket, eller paa nogen Slags Maade at
 forekomme Forsynet og fremskynde Ønskets Opfyldelse,
 har Du meget meere stræbet, saa længe mueligt, at hol-
 de det indelukket i dit eget Bryst; ja! om mueligt, gandske
 at undertrykke og udrydde det, som en Sag, Du
 offer din beskedentlige Tænkemaade demte, ligesom
 Mæng-

Mængden demite, at være upasselig og ugierlig; Men
 hvorpaa grundede vel denne din egen og andres For-
 dom sig? Gandske vist grundede den sig fornemmelig
 kun paa den Smule Forskiellighed i Stand, Familie,
 Fødsel og Herkomst, nemlig den Forskiel: at Bondens
 Søn skulde ægtevies med Præstens Datter? Men
 Gud skee Tak! baade Datteren og Forældrene, baade
 Hun og vi ere saa oplyste, at vi kan skielne mellem blot
 Glimmer og det Virkelige, mellem den sande Ære og
 den indbildte Ære, mellem Skinnet af Lyksalighed og
 Lyksaligheden selv; baade hun og vi troe, at enhver
 Stand, være sig Herrestand, Pærestand, Kriigsstand,
 Handel- og Kiøbmandstand, Kunster- og Haandværk-
 stand, og selve Bondestand er i sig selv og hver for sig
 hæderværdig nok, naar kun Manden i Standen er selv
 hæderværdig, og fører sin Stand paa en hæderværdig
 Maade; baade hun og vi troe, at Wiisdom og Dyd,
 Klogskab, Gavnelyst og Duellighed medfører den varig-
 ste Lykke og sandeste Ære, i hvilken somhelst Stand.

Bort Rang og Roes! jeg er ey den
 Som noget sliat skal røre,
 Naar kun det Navn af Jesu Ben
 Med Ret maae mig tilhøre;
 Min Ære da sin Højde naaer,
 Naar jeg retskaffen stræber for
 Guds og de Godes Ynde!

Desuden jeg, som selv er en Lærer for Bondestan-
 den, og har min meeste Tid levet baade blandt Bondes-
 standen og af Bondestanden, hvorfor skulde ikke jeg,
 NB. naar intet andet hindrede, herved give et sieldent
 Exempel paa Agtelse og Kierlighed for den hædervær-
 dige Bondestand? Overalt bør vel, i et Tilfælde som
 dette, sees meere paa Manden end paa Standen,

Familie, Fødsel og Herkomst; Din Fødsel og Familie
 behøver hverken Du eller vi at undsee os ved. Man har
 vel i denne Tid, snart fra en Kant, snart fra en anden,
 blandt mangehaande taabeligt Gladder ogsaa hørt tale
 i en spottende foragtelig Tone: Han er jo kun en Bon-
 desøn? Ja! dette er en Sandhed, men en Sandhed,
 som hverken Du eller vi behøver at undsee os ved; thi
 din salig Fader erindres endnu i sin Grav med Ugt og
 Ære, som en af vore beste Dannemænd, og din gam-
 le bedagede Moder bærer sin graae Haars Krone saales-
 des paa Reisfærdigheds Veie, at Hun kan fremstilles til
 Mønster blandt kloge og ret christelige Dannekvinder.
 Din Fødsel og Stand skulde altsaa ikke hindre dit Un-
 skes Opfyldelse, og det saa meget mindre, som Forsy-
 net dog har behaget ved Naturens og Naadens Gaver
 nogenlunde at udmærke Dig frem for adskillige andre
 af din Stand, og tillige har behaget ved Held og Vel-
 signelse paa de lovligste Veie og Maader, lidt efter lidt
 at høre Dig en Smule over det gandske Almindelige i
 den Stand. Aldrig har Du selv higet og trangtet efter
 at høre Dig meere end tilbørligt og sømmeligt, efter
 den ringe Stand og det Sted Du stod paa; aldrig har
 blot Forsængelighed bemestret sig dit Hierte eller bestemt
 dine Ønsker og Foretagender; aldrig har Du med ha-
 stende Tilfærdighed vildet forekomme eller fremkynde
 Forsynets Gaa, men kun stille og stadig, virksom og
 betænksum har Du gaaet Forsynets Veie, hvorhen den
 førde. Herren har kiendelig for Dig opfyldt Forjæt-
 telsen hos Propheten: Mine Tjenere skal ikke arbejde
 forgæves; de skal bygge Huuse, og selv boe i dem; de
 skal plante Wiingaaarde, og selv æde Frugten deraf, Es.
 65. Gud har kiendelig paa Dig stadfæstet Davids Ord:
 Salig er den Mand, hvis Lyst er til Herrens Lov, og
 som

som' ikke vandrer paa Synderes Bei! Alt hvad han
gør, skal han faae Lykke til, Ps. 1.

Nu! tag da i HErrens Naan og som af HErrens
egen Haand den bedste Gave, jeg har at give Dig! Jeg
giver Dig min Datter, min Eeneste af sex overblevne
Datter, min Eeneste og inderlig elskte Datter, min
Ene Diesteen, mit halve Hierte, mit dyrebare jordiske
Klenodie. Og hvad gives jeg Dig vel da tilligemed
Hende? Ikke Guds og Siendeele, ikke betragtelig Med-
gift og Udstyr; Nei! thi efter min og Tidernes nærvæ-
rende Forfatning kan jeg i dette Tilfælde nogenlunde gjøre
Peders Ord, Ap. G. 3, til mine: Guld og Sølv ha-
ver jeg ikke, men jeg giver det jeg haver, nemlig: Jeg
giver baade Dig og Hende min fulde faderlige Velsig-
nelse. Og hvad vil hun vel tilføre Dig i dit Huus? Jo!
jeg haaber ved Guds Naade, at hun vil medføre just
det, som Du helst ønsker, nemlig Klogskab og Forstaa-
dighed, Dyd og Gavnlighed, sand Christendom og us-
sminket HErrens Frygt, og de Slags Egenskaber, som
er en christelig Egte: Kvindes og Huusmoders nød-
vendigste, anstændigste og smukkeste Prydelser udi en
hvers baade høi og lav Stand. Nu! ei allene jeg,
som Fader, men ogsaa Hendes samme aldrende Moder,
som har baaret hende under sit Hierte, og hvis Hierte
er bundet til Hendes Hierte, siger til Dig i Dag, lige-
som den gamle Moder Edna sagde til den unge Tobias:
See! jeg giver Dig i Dag min Datter til troer Haand,
og bedrøv hende ikke! Tob. 11. Disse sidste Ord: Bed-
drøv hende ikke! ønsker vi vel her at være gandske
unødvendige; men ligesaa vist, som vi ikke i mindste
Naade befrygter noget saadant fra din Side, ligesaa
tillidsfulde tør vi og forsikre fra hendes Side: at Hun
aldrig vil bedrøve Dig; thi aldrig har Hun indtil denne
Strund bedrøvet os.

Nei!

Nei! min allerelsteligste Datter! altid har Du
 glædet os, men aldrig har Du bedrøvet os, naar jeg
 undtager den Slags Bedrøvelse, vi maatte føle over din
 langvarige Svagheds gruelige Smerter nogen Tid i din
 Opvært, da Gud behagede allerede i Børne-Aarene at
 føre Dig ind i en bitter, men lærerig Skole, allerede da
 at luttre din unge Siel ved Prøvelsens Ild, allerede
 da saa tidlig at øve Dig udi Taalmodighed og et Gud
 hengiven Sind. Da vriede vi vore Hænder, græd og
 bad kun om en hastig Oplosnings Time for Dig; men
 Gud nægtede os vores Bøn, for at unde os siden des
 sødere og langvarigere Glæde. Naar siden den Tid
 snart Sygdomme, snart virkelige Dødsfald ofte har for-
 mørket vort Huus, har Du været vort Huuses Lys; i
 Eensomhed har Du været vor møerende Tidsfordriv; i
 Skrøbeligheder har Du været vor Understyttelse; i mange
 modige og bekymringsfulde Stunder har Du været vor
 qvægende Opmuntring. Aldrig glemmer jeg den Siele-
 Glæde, jeg havde, da Du i dette Hærens Huus af-
 lagde offentlig Regnskab for din Troe og Haab, og of-
 fentlia tilsagde Siele-Brudgommen Christo dit Hjertes
 Ja-Ord, og fornede din Børne-Pagt med din him-
 melste Fader, hvilken hellige Pagt og Tilsagn Du ved
 Guds bevarende Naade har været troe alle Dage. Jeg
 tager vel ikke heller feil i min Meening, at den samme
 aandelige Troeløvelses Pagt har haft megen Deel ogsaa
 i at bestemme dit frie Valg til denne din jordiske Egte-
 pagt. Jeg siger med Glid dit frie Valg; thi vel blev
 baade de tilraadende og fraraadende Grunde Dig fore-
 lagte, men Valget blev dig dog fra Forældres Side
 overladt gandske frit. Desuagtet vilde Du dog aldrig
 have dit Valg endelig besluttet og fuldbyrdet, saalænge
 der endnu var mindste Tvivl tilbage om Forældres fulde

Samtykke. Valget var vel overeensstemmende med Hjertets Drift, dog syntes det en Tid lang for dig selv, ligesom for andre, tvivlsraadigt og betænkeligt; længe kiempede Du med dig selv, og den Alvidende er betiendt, hvor ofte og inderlig Du under Bøn og Graad søgte Veiledelse efter hans Raad, og bad, ligesom Moses: *Hærr! har jeg fundet Naade for dine Bøine, da viis mig, Kiære! dine Veie!* Dersom ikke dit Ansigt gaaer med, da lad os ikke drage op fra dette Sted!

Nogle har troet, og det ikke uden Grund, at Du fra din tidligste Ungdom har haft en lille naturlig medfødt Hang, ja vel ogsaa nogle Naturens Gaver til det man kalder en Smule fornemme Stand og Levemaade i Verden, men desuagtet, har Du fra Barndommen af lært at sætte høieste Priis paa det eene Nødvendige, og at bedemme de udvortes Ting hverken meer eller mindre, end efter deres sande Verd, og i dette vigtige frie Valg har Du ikke vildet følge bemeldte naturlige Hang, men Du har foretrukket huuslig Ensalighed, endog i en ringere Stand og i et ringe Levebrød, frem for alt andet i at bestemme dit Valg. Da saadan Tænkemaade paa begge Sider tilligemed reene Tilbøielighed, indbyrdes Kierlighed og saa mangfoldige Aars daglige Omgiængelse og Bekiendtskab har bestemt med Eders Valg, kunde jeg ikke heller andet, end bisfalde det samme, i det alade Haab, at *Hærens* Ansigt vil gaae med Dig paa Veien. Du har fra Moders Liv af været kastet paa *Hæren*; Hans venstre Haand være fremdeeles under dit Hoved og hans høire Haand omfavne Dig!

Jeg har vel i Dag tværtimod mit eget og Eders Sind begaaet en Daarlighed, i at kundgiøre Eders Noes;

men tvingende Marsager har sadt mig i denne Nødvendighed, og jeg beder mine Allerhøiestede og samtlige kiære Tilhørere, at holde mig denne Daarlighed tilgode; thi viide maae De, og viide skal I: at har end Eders Ungdoms Vandel været ulastelig og roesværdig, en Vandel for HErrrens Ansigt, saa skal dog denne Roes aldeles ikke tilskrives Eder selv, end mindre tilskrives mig, men eene og allene Guds blotte og bare Naade, som har ladet sit Ansigt lyse for Eder; ikke os, ikke os, HErrre! men dit Navn være Ære! Og just denne Roes skal efter min hierteligste Formaning være Eder den kraftigste Tilskyndelse fremdeles med Fryghed og Standhaftighed at fare fort paa samme Dydens Bane, og tillige i denne Eders nye Stand at vandre alle Dage og alle Veie for Guds Ansigt, ingen steds uden GUD, allesteds med GUD! da skal Eders Roes blive den samme, som Paulus anseer for den bedste, neml: Samvittighedens Vidnesbyrd, at have vandret i Verden for GUD i Gensoldighed og Rettsindighed, 2 Cor. 1; da skal ei allene de lyse og lette Veie, men ogsaa de mørke og trange Stier paa Eders Vandring blive Eder Freds og Lyksaligheds Veie! da skal I ere fare med David: at alle HErrrens Veie ere Riffundhed og Troefasthed! da skal I omsider ved Veiens Ende, naar der ikke spørges meere, hverken om Stand eller Tilstand, glade istemme Moses's Sang og Lammers Sang: Store og underlige ere dine Gierninger, hellige og sande ere dine Veie, Du Helgenes Konge! Ab. 5.

Nu! saa gaa da i Jesu Navn Eders anviste Veie! drag da i Jesu Navn under Guds Ansigtets Ære og Betsagelse op fra dette Sted! Men disse sidste Ord i Teksten: op, bort fra dette Sted, kan jeg ikke nævne,

ne, uden med Hjertets smmeste Følelse og taareful-
 de Dine, i Henseende til Skilsmiffen fra os gamle
 skøbelige Forældre, som blive tilbage paa dette Sted.
 Vel har Forsynet bevilget mit inderlige Ønske, at E-
 ders Sted maatte blive nogenlunde i Nærheden af
 vores Sted; men ikke desmindre, hvilken uerstattelig
 Savn i den daglige Umgængelse, i den huuslige For-
 nøielse og i mangehaande Tilfælde maae dog ikke Skils-
 missen foraarsage for os gamle svage Forældre? Du
 har, min kiære Datter! været din betyngede Faders
 daglige Opmuntring og Glæde; din svagelige Moders
 Understøttelse og høire Haand; din elskende Broders
 fornøieligste Selskab og troefaste Veninde; Du har
 været vort Huusets Æst; Vores Uafhængelighed til Dig
 og din til os har været saa stor, at neppe har vi syntes
 een Dag at kunde undvære Dig, og neppe har Du een-
 gang ladet Dig overtale at giøre Besøg, enten her els-
 ler der, uden just i vores eget Selskab og Følgeskab.
 Jeg kan med Sandhed sige, som den gamle Jacob:
 Min Siel har været bunden til Barnets Siel.
 Hvor sømt bliver det da ikke paa begge Sider at skil-
 les ad? Men nu er paa din Side knyttet et endnu
 stærkere Bånd, for hvilket alle andre selskabelige Bånd
 billig bør vige; Fader og Moder bør forlades, heder
 det, men de vorde til Eet! i Mose B. 2. Kald og
 Opligt byder Eder nu at drage op fra dette Sted, at
 gaae ud fra vores Huus og ind i eget Huus, og Hæ-
 rens Ansigt gaae med Eder baade ud og ind, og vels-
 signe baade Eders Udgang og Indgang! Jeg bekiender,
 at mit Hjertes Ønske var, at kunde selv fare med, for
 i Eders Huus at have daglig huuslig Fornøielse og Op-
 byggelse, I med os og vi med Eder, og for at finde
 Alderdommens Hvile i Eders Skød, Sygdoms Pleie
 ved

ved at lættes og løstes mellem Eders Hænder, og omfæ-
 der den sidste og sødeste Sønn i Eders Arme! Men
 dette Ønske bør jeg efter HErrrens Villie lade fare, og
 derfor bør jeg ogsaa i HErrrens Navn lade Eder fare
 op fra dette Sted; Men kan jeg ikke selv gaae med
 Eder, saa skal dog en bedre end jeg, nemlig Guds An-
 sigt gaae med Eder, og kan jeg end ikke personlig følge
 med, skal dog min faderlige Betsignelse følge med E-
 der, og den ypperste Betsignelse jeg ønsker Eder, er
 just denne: at I maae vandre for Guds Ansigt, og
 Guds Ansigt maae vandre med Eder alle Dage ind-
 til Veiens Ende! Jeg beder ikke for Eder om uafbrudt
 Held og Lykke, ikke om idel Sølskin og klar Himmel,
 ikke om ubehindret Fremgang paa al Veie, (Medgangs-
 Binde ere ofte farligere paa Reisen, end Modgangs-
 Bølger) men jeg beder fornemmelig for Eder om Vis-
 dom og Styrke til at modtage og anvende begge Deele, ba-
 de det Gode og det Sunde, just saaledes, at begge Deele maae
 blive Eder Befordrings-Midler til Maalet, til sand Lykkelig-
 hed! Jeg beder inderlig, at fra HErrrens Ansigt maae ned-
 strømme i Eders Hjerter Lys og Lyst og Styrke til Pligt og Dyd,
 til at fremme Eders eget og Andres Vel, til at bevise Eder og
 saa i denne Stand som Christi Tjenere, til at bestyre Eders
 Huus med samme Sind, som Josva: Jeg og mit Huus vil
 tjene HErrren! saa skal og fra HErrrens Ansigt nedstrømme
 Vederqvægelse og Salighed i Eders Hjerter, Fred og huuslig
 Glæde i Eders Boeliger, og Eders Huus, Eders Lykkelig-
 heds Bygning skal da worde for HErrrens Ansigt grundfæstet
 som paa en Klippe! Herom vil I selv bede, og herom vil
 alle bede med Eder og for Eder:

I Aand og Sandhed, Andagt, Troe
 Nu bede allesammen:
 Guds Ansigts Lys hos Disse bære!
 Og Himlen svare: Amen!!!

